

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного права № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Авторське право»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Правознавство»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Авторське право» для здобувачів вищої освіти першого рівня вищої освіти галузі знань 08 спеціальності «Право» спеціалізації Заочного факультету № 1. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 18с.

Розробники:

Маліновська Ірина Миколаївна, к.ю.н., асистент кафедри цивільного права;

Затверджено на засіданні кафедри назва кафедри
протокол № 1 від 2 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри _____

Формуляр розроблений робочою групою у складі:

- проф. Комаров В. – проректор з навчально-методичної роботи;
  - проф. Клімова Г. – начальник навчально-методичного відділу;
  - к.ю.н. Яригіна Є. – методист навчально-методичного відділу
- та затверджено на засіданні Науково-методичної ради
(протокол №2 від 23.03.2021 р.)*

Голова Науково-методичної ради

_____ Комаров В.

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	3
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	8
4.1. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	8
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	9
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	10
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	11
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	12

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Авторське право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «назва ОПП» бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 08 спеціальності «Право» спеціалізації Заочного факультету №1. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021р. ____ с.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 5.5	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – «Право» Спеціалізація – «Правознавство» Рівень освіти – Перший (бакалавр)	за вибором студента
Кількість модулів – 3		Рік підготовки:
		7 семестр
Загальна кількість годин - 165		Лекції 2год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2, самостійної роботи студента - 159.		Практичні /семінарські заняття 2год.
		Самостійна робота 159год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік) 2год

Мета навчальної дисципліни – є вивчення та цілісне сприйняття майбутніми фахівцями системи правового регулювання суспільних відносин, які складаються в процесі створення та використання об'єктів авторського та суміжних прав, усвідомлення ними специфіки даного правового режиму охорони прав інтелектуальної власності; формування вмінь правильного застосовування положень чинного законодавства з метою практичного впровадження способів здійснення і захисту авторських та суміжних прав.

Завдання:

- розглянути та проаналізувати всю сукупність нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері створення та використання творів та об'єктів суміжних прав, виокремити специфіку їх правової охорони;
- ознайомитися з міжнародно-правовими актами у вказаній сфері, оцінити досягнення вітчизняного законодавства та його відповідність міжнародним стандартам охорони авторських та суміжних прав, окреслити перспективи його гармонізації з європейським правом;
- опанувати традиційні теоретичні засади авторського права та сучасні тенденції його розвитку;
- навчитися правильно тлумачити та застосовувати загальні і спеціальні положення авторського права, знати і враховувати рекомендації

вищих судових інстанцій;

- дослідити договірну практику розпорядження майновими авторськими правами та управління ними на колективній основі;

- дослідити судову практику захисту порушених авторських та(або) суміжних прав, оцінити ефективність окремих способів судового захисту порушених прав;

- узагальнити практичні рекомендації правозастосовних органів у даній сфері відносин

Пререквізити: Цивільне право України, Цивільне процесуальне право, Господарське право.

Кореквізити: Договірне право, Недоговірні зобов'язання, Порівняльне цивільне право.

Постреквізити: Міжнародне-приватне право.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання: *

РН-1.	Аналізувати природу та зміст авторського права, особливості його правової охорони
РН 2.	Аналізувати та розуміти зміст суміжного права, обмеження виключних майнових прав суб'єктів суміжних прав.
РН-3.	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо вибору найбільш ефективного способу захисту від порушень авторських і суміжних прав. Визначати вид та характер конкретного правопорушення у сфері права інтелектуальної власності
РН-4	Здійснювати порівняльно-правовий аналіз національного та міжнародного законодавства застосовуючи сучасні знання в системі авторсько-правової охорони.
РН-5	Інтегрувати знання стосовно меж монополії суб'єкта авторського права і суміжних прав з урахуванням підстав виникнення цих прав, їх характеру, строків чинності, а також передбачених законом винятків в майнових .
РН-6	Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів авторського права та суміжних прав, особливостей їх участі в відносинах щодо розпорядження їх майновими правами.
РН-7	Демонструвати навички підготовки із застосування юридичної техніки із складання договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, позовних заяв про захист авторських і суміжних прав .
РН-8	Визначати зміст та особливості авторських і суміжних прав що виникають з моменту набуття правової охорони стосовно кожного з об'єктів даного інституту.
РН-9	Ідентифікувати об'єкт авторського і суміжного права, оцінювати його відповідність критеріям охороноздатності .
РН-10	Дискутувати зі складних правових проблем застосування європейських стандартів щодо регулювання відносин у сфері авторського та суміжного права

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Авторське право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 1.19. Навички розв'язання складних, нетипових проблем.

ЗК 1.20. Здатність застосовувати новітні підходи для пошуку оптимальних рішень, що виникають у швидкозмінюваному середовищі.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності

СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України

СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив міжнародних договорів ратифікованих Україною, потреб та перспектив імплементації права інтелектуальної власності Європейського Союзу на розвиток правової системи та правозастосування в Україні

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти документів, що необхідні для набуття правової охорони певними об'єктами права інтелектуальної власності, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК 1.19 Здатність системно розуміти законодавство про діяльність органів у сфері права інтелектуальної власності, аналізувати та тлумачити його.

СК 1.20 Здатність виявляти проблеми в договірних відносинах щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, що складаються між суб'єктами права інтелектуальної власності.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ у сфері авторського права та суміжних прав, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права інтелектуальної власності.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією прав суб'єктами авторського та суміжного права.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1

Модуль 1. Загальні положення авторського права і суміжних прав.

Поняття авторського і суміжних прав. Спільні і відмінні ознаки об'єктів патентного права і авторського права. Правове регулювання відносин щодо об'єктів авторського і суміжних прав, їх загальна характеристика. Об'єкти авторського права. Похідний, складений і службовий твір. Об'єкти яким не надається авторсько-правова охорона. Об'єкти суміжних прав. Виникнення авторських і суміжних прав. Презумпція авторства. Державна реєстрація авторського права і договорів.

Модуль 2

Модуль 2. Майнові та особисті немайнові права суб'єктів авторського права і суміжних прав.

Немайнові права автора. Майнові права автора. Особливості їх реалізації. Випадки вільного використання об'єктів авторського права. Строки чинності майнових прав автора. Види та зміст суміжних прав. Вільне використання об'єктів суміжних та авторських прав. Строки правової охорони виключних майнових суміжних прав.

Модуль 3

Модуль 3. Обороздатність авторських і суміжних прав, їх порушення та захист в судовому порядку.

Підстави правонаступництва авторських і суміжних прав. Договори пов'язані зі створенням та використанням об'єктів авторського права та суміжних прав. Авторські договори. Способи управління майновими авторськими і (або) суміжними правами. Організація колективного управління майновими авторськими і (або) суміжними правами. Правовідносини між організаціями колективного управління, правовласниками та іншими суб'єктами. Поняття та форми захисту авторських і суміжних прав. Порушення виключних майнових авторських і (або) суміжних прав. Способи захисту авторського права і суміжних прав.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення авторського права і суміжних прав	55	2		53
		Тема 1. Поняття авторського і суміжних прав.				
		Тема 2. Об'єкти авторського права та суміжних прав.				
		Тема 3. Виникнення				

		авторських і суміжних прав.			
		<i>Разом</i>	55		
		Модуль 2. Майнові та особисті немайнові права суб'єктів авторського права і суміжних прав	55	2	53
		Тема 1. Майнові та особисті немайнові права автора			
		Тема 2. Види та зміст суміжних прав.			
		<i>Разом</i>	55		
		<i>Модуль 3. Обороздатність авторських і суміжних прав, їх порушення та захист в судовому порядку.</i>			
		Тема 1. Підстави правонаступництва авторських і суміжних прав. Договори пов'язані зі створенням та використанням об'єктів автор ського права та суміжних прав.			55
		Тема 2. Способи управління майновими авторськими і (або) суміжними правами.			
		Тема 3. Порушення виключних майнових авторських і (або) суміжних прав. Способи захисту авторського права і суміжних прав.			
		Усього годин / кредитів ECTS	5.5		165

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Авторське

право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Підсумковою формою контролю знань є залік, який має на меті перевірити виконання вищезазначених завдань та вмінь, рівень засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати ці знання при вирішенні конкретних професійних задач.

Програма навчальної дисципліни складається з 8 тем, загального глосарію, задач та підсумкових тестів.

Кожна тема складається з плану лекцій, лекцій, глави (глав) підручника, глосарія, літератури, тестових завдань за обраною темою.

Теми для опрацювання відкриваються в певному порядку відповідно до Календарного плану, який міститься на початку курсу.

Успішним опрацюванням викладеного лекційного матеріалу студентом вважається, якщо студент відповів на запитання – тести, що містяться наприкінці кожної лекції. У разі неправильних відповідей на тестові питання, лекційний матеріал підлягає додатковому опрацюванню.

В кожній темі розміщені тести, максимальна оцінка за які 8 балів по кожній темі. За кожен лекцію студент отримує 1 бал. Також завданням курсу передбачено виконання практичних завдань, які містяться після кожної Лекції, за успішне вирішення практичного завдання студент отримує 1 бал.

Останній вид робіт – це успішне виконання підсумкового тестування в кількості 60 питань, максимальна оцінка – 20 балів.

Залік студентам з навчальної дисципліни «Авторське право» виставляється автоматично, якщо за результатами роботи студент набрав сумарно 60 і більше балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Авторське право» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання при підсумковому контролі у формі заліку:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
Лекція тести	Практичне завдання	Лекція тести	Практичне завдання	Лекція тести	Практичне завдання		
max 27	max 3	max 18	max 2	max 27	max 3	max 100	max 20

6. Критерії оцінювання результатів навчання здійснюються технічною системою дистанційного навчання автоматично за результатами виконаної ними роботи (залік).

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Оцінка самостійної роботи студента	Max	100
Колоквіум Залік	Min	60

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю (залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.). Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051

2. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав. Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=997_045&print=1

3. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України.: URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123

3. Договір про патентну кооперацію від 19.06.1970 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001

4. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/981_018

5. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів від 04.06.1999 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_514

6. Цивільний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 р.: *Відом.і Верх. Ради України*. 2003 р. №40-44. Ст. 356.

7. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996р. № 30. Ст. 141.

8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 13. Ст. 64.

9. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1756. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>

10. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 7. Ст.32.

11. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 7. Ст. 34.

12. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 7. Ст. 36.
13. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: Закон України від 5 листопада 1997 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1998. № 8. Ст. 28.
14. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 січня 1993р. *Відом.і Верх. Ради України України* . 1994. № 7. Ст. 36.
15. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 24 квітня 1993 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1993. № 21. Ст. 218.
16. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15 грудня 1993 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 2. Ст. 7.
17. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996. № 36. Ст. 164.
18. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм: Закон України від 23 березня 2000 р. *Відом. і Верх. Ради України України*. 2000. № 24. Ст. 183.
19. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 р. *Відом. і Верх. Ради України України*. 2002. № 17. Ст.121.
20. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2003. № 31–32. Ст. 263.

21. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16 листопада 1992 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1992. – № 1. – Ст. 1.
22. Про видавничу справу: Закон України від 5 червня 1997 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1997. № 32. Ст. 206.
23. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності: Закон України від 16.06.2020 № 703-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-20#Text>
24. Про рекламу: Закон України від 3 липня 1996 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996. № 39. Ст. 181.
25. Про суспільне телебачення і радіомовлення України: Закон України від 27 квітня 2014 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2014. № 27. Ст. 904.
26. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1998. № 22. Ст. 114.
27. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2000. № 36. Ст. 229.
28. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 17 липня 2001 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2001. №47. Ст. 251.
29. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1999. № 31. Ст. 246.
30. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Вищ. госп. суду України від 17.10.2012 р. № 12. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

31. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав: постанова Пленуму Верхов. Суду України від 04.06.2010 р. № 5. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10>

32. Про захист прав інтелектуальної власності : постанова Вищ. госп. суду України від 17.07.2007 р. справа № 05/314-07. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/va314600-07>.

Література

Основна література

1. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: учебное пособие / І. І. Дахно. Вид. 2-ге, перероб і доп. Київ : Центр навч. літ., 2006. - 278 с.
2. Захист прав інтелектуальної власності в господарському судочинстві. К.: Юрінком Інтер, 2009. 384 с.
3. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / ред. П. М. Цибульов. Київ : УкрІНТЕІ, 2006. 276 с.
4. Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика : науч.-практ. изд. Академия правовых наук Украины, Гос. патент. вед-во Украины, Гос. агенство Украины по авт. и смежным правам; под общ. ред. А. Д. Святоцкий: в 4-х т. ; под ред.: Г. И. Миронюк, В. С. Дробязко. К. : Ін Юре, 1999. 478 с.
5. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. для студентів вищих навч. Закладів. М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. О. П. Орлюк. Київ : Інтерсервіс, 2016. 382 с.
6. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: Підруч. для студ. Вузів. О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за

ред. Л.Орлюк, О.Д. Святоцького. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.

7. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) : навч. посіб. В. Р. Кравець, В. Г. Олюха. К. : Центр учб. л-ри, 2012. 264 с.

8. Право інтелектуальної власності України: Конспект лекцій. Авт.: В.М. Крижна, Н.Є. Яркіна.; за ред. В.І. Борисової. Х.: Нац. Юрид. Акад. України, 2008. 112 с.

9. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України. за ред. Ю.М. Капіци. К.: Видавничий дім «Слово», 2006.

10. Право інтелектуальної власності /За ред. О.А. Підпригори і О.Д. Святоцького. К.: «Видавничий Дім «Ін Юре», 2002, 621 с.

11. Право інтелектуальної власності : підруч. / О. І. Харитоновна [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Харитонової. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 540 с.

12. Інтелектуальне право України /за заг. ред.. професора О.С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 URL : https://drive.google.com/file/d/1rxln8qoxNI_PTJOmW2qRO658TNJNy2_/view

Додаткова література

1. Бутнік-Сіверський, С. О. Спадкування прав інтелектуальної власності : монографія.; НАПрН України, НДІ інтелект. власності. Київ : НДІ ІВ НАПрНУ : НВП "ІНТЕРСЕРВІС", 2013. - 168 с.

2. Жилінкова, О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія / О. В. Жилінкова. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 280 с.

3. Крыжна В. Н. Общие положения о договорах в сфере права интеллектуальной собственности : [§ 1 гл. 10] Харьковская цивилистическая школа: о договоре : монографія. Л. Н. Баранова [и др.] ; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеева. Харьков : Право, 2017. С. 481-489 .

4. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України : монографія. Майданик, Л. Р. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Алерта, 2013. 248 с.

5. Нецька Л.С., Піцан О.М., Галянтич М.К. и др. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 256 с.

6. Яркіна, Н.Е. Судебная защита авторских и смежных прав: [разд. 3, гл. 4, § 2] Харьковская цивилистическая школа: защита субъективных гражданских прав и интересов: монографія. Национальный юридический университет им. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2014. С. 565-581 .

Інтернет-ресурси

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Міністерство економіки України) - [Міністерство економіки України -> Інтелектуальна власність \(me.gov.ua\)](http://me.gov.ua)

Офіційний веб-портал Українського агенства з авторських і суміжних прав (УААСП) - <http://uacrr.org/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри цивільного права. URL:
[http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category
&id=102:kafedra-czivilnogo-prava-1&Itemid=151](http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=102:kafedra-czivilnogo-prava-1&Itemid=151)